

GARANCIA

Az agrárhitelezés stratégiai szerepe

A K&H Bank hagyományosan a hazai agrárágazat egyik legjelentősebb hitelezője. Önálló banki termékekkel és a kedvezményes hitelezési konstrukciókba való bekapcsolódással is részt vesz az élelmiszer-gazdasági ügyfelek kiszolgálásában. A Bank a jövőben is nagy lehetőséget lát az agrárium finanszírozásában. Az agrárszektor pénzügyi vérkeringésében betöltött szerepe alapján, stratégiaalkotásában és termékfejlesztésében kiemelt figyelmet fordít az ágazatban rejlő lehetőségek kihasználására és problémák megoldására. Erről beszélgettünk Tresó Istvánnal, a K&H Bank Agrár- és élelmiszeripari üzletfejlesztési főosztály ügyvezető igazgatójával.

Milyen szerepet játszik a K&H Bank a magyarországi agrárszektor finanszírozásában?

A K&H Banknak hagyományosan erős a kapcsolata az agrárszektorban tevékenykedő vállalkozásokkal. A Bank a legnagyobb magyarországi agrárhitelező, 2015-ben a K&H helyezte ki az élelmiszer-gazdasági tevékenységhez nyújtott hitelek mintegy 25-26 százalékát. A mezőgazdaság és az élelmiszeripar kiemelt banki pozícióját jelzi, hogy a Bankon belül több éve működik az erre a területre specializálódott az Agrár-, és élelmiszeripari üzletfejlesztési főosztály.

„Nem abból indulunk ki, hogy akadnak jó vagy rossz élelmiszertermelési ágazatok, hanem, hogy valamennyi területen található jobban és rosszabbul teljesítő szereplők.”

Tresó István

A Bank hogyan ítéli meg az élelmiszer-gazdaságban rejlő üzleti lehetőségeket?

Magyarország gazdasági fejlettségi szintjéhez közel álló országokhoz hasonlóan, a honi agrárágazat részesedése is viszonylag kisebb a GDP-ben, ám hazánkban az agrárszektor mind nemzetgazdaságilag, mind a tradíciókat tekintve komoly szereppel

bír. A szektor hitelezésében betöltött súlyunk miatt szoros kölcsönhatásban tevékenykedünk ezzel a gazdasági területtel. Az ágazat jövőjét kedvezőnek ítéljük, finanszírozását üzletileg ígéretesnek tartjuk. Az agrárágazatra vonatkozó stratégiánk azt célozza, hogy megőrizzük agrárpartneri körünket, illetve a minőségi ügyfélszolgálat további javítását szeretnénk elérni.

Az élelmiszer-gazdaság mely területeiről tevődik össze a Bank partneri köre? Kapcsolódnak-e a különféle támogatott hitelkonstrukciókhoz?

A partneri körünkbe tartozó vállalkozások színes képet mutatnak, az agrárágazat valamennyi részterületén - a tejfeldolgozástól a konzerviparig át a hűtőiparig - tevékenykednek. A beruházás-finanszírozástól kezdve, a forgóeszköz-hitelezésen keresztül, a támogatási előleg és vidékfejlesztési pályázati projektek hitelezéséig, agráros ügyfeleink sokrétű igényeit ki tudjuk szolgálni. A K&H egyaránt kínál saját forrású, illetve az ágazatot segítő refinanszírozott - például a Magyar Fejlesztési Bank (MFB) által meghirdetett - kedvezményes konstrukciókat az agrárcégek számára. Jó néhány ügyfelünk többféle finanszírozási termékünket is igénybe veszi.

Hogyan alakul a hitelezési tevékenység az utóbbi években?

Az utóbbi két évben az agrárhitelek szerkezete eltolódott a hosszabb futamidejű, beruházási hitelek felé. Magyarországon korábban a rövid lejáratú hiteleknek volt nagyobb aránya az agráriumban, miközben a többi uniós országban a hosszú távú hitelek hányada már jó ideje meghaladta az 50 százalékot. Két-három éve nekünk is leginkább rövid lejáratú agrárhiteleink voltak, mára viszont már határozottan a beruházási, hosszú lejáratú hitelek vannak többségben. Csaknem kétharmad az arányuk, ami az ágazat egészségesebb fejlődési irányát jelzi.

Melyek a banki agrárhitelezési politika főbb jellemzői?

A finanszírozási kérdések mellett, a szűkebb agrárszakmai témákban is igyekszünk alapos ismeretekre szert tenni. Így az üzleti és piaci kockázatok jobban felmérhetők, célzottabb hitelezési megoldásokat tudunk ügyfeleinknek felkínálni. Ezt szolgálja, hogy figyelemmel az agrárszektorbeli differenciákra folyamatosan készítünk banki ágazati jelentéseket, elemzéseket. A gazdálkodás potenciális jövedelmezőségét a termékpályák áttekintése által igyekszünk megítélni. Nem abból indulunk ki, hogy akadnak jó vagy rossz élelmiszertermelési ágazatok, hanem, hogy valamennyi területen található jobban és rosszabbul teljesítő szereplők. Évtizedes tapasztalataink és a hozzánk kapcsolódó hitelezett gazdálkodói kör helyzetének elemzése révén bármely területen meg lehet találni azokat a perspektivikus, életképes vállalkozásokat, amelyek hitelezésébe érdemes belevágnunk.

A K&H Banknál nem a fedezeti érték alapján finanszírozunk, mert az elmúlt évek válsága következtében a fedezet értéke amortizálódott. Például az ingatlan fedezetek valós ára gyakran jóval kisebb lehet a kalkulálnál, avagy maga az eladhatóság is sokszor kétséges. A válságból való fokozatos kilábalás ellenére ez a helyzet egyelőre nem változott meg. Tehát most a vállalati cash-flow elemzése alapján hitelezünk. A hitelért folyamodó vállalkozás tevékenységét vizsgáljuk: vissza tudja-e fizetni a hitelét a tevékenysége fenntartása mellett. A fedezet szerepe kisebb lett, inkább arra az esetre szolgál, ha valamilyen előre nem látható okból a fizetőképesség végképp felborul.

A hitelezés terén tesznek-e különbséget a kisebb és a nagyobb vállalkozások között?

Bankként azt az ügyfelet fogjuk hitelezni, akiről azt gondoljuk, hogy képes törleszteni a rendelkezésére bocsátott hitelt. Ez nem azon múlik, hogy valaki kicsi vagy nagy, hanem csakis az adott piaci szereplő hatékonyságán. Mi tehát gazdaságilag szelektálunk, és azt finanszírozzuk, aki képes a hitelt jól felhasználni és visszafizetni. A kisebb cégek között is nagy számban vannak ilyenek. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a kicsikből nőnek ki a nagyok, s ez a gazdaság egészére is érvényes, nem csak az agráriumba. He-lyesnek tartom, hogy a kisebb és/vagy az induló vállalkozások támogatására nagy figyelem fordul. Ez a gazdaságpolitikai prioritásokban, illetve az uniós vidékfejlesztési támogatások esetében is határozott törekvés. Már csak azért is, mert ez is szükséges lehet ahhoz, hogy valaki kinője magát, és nagy legyen tíz vagy húsz év múlva.

Ám arra is tekintettel kell lenni, hogy hitelt jó eséllyel csak az kérhet, akinek van a gazdálkodására vonatkozó, évekre visszamenő, értékelhető kimutatása, nyilvántartása – másképp fogalmazva könyvelése –, amely alapján a bank, mint külső szemlélő azt tudja mondani, hogy ő ezzel igazolja, képes hatékonyan dolgozni. Ha valaki nem vezet ilyen nyilvántartást, nem tud banki partnerré válni.

Az alapítványi kezességvállalás milyen szerepet tölt be a hitelezés segítésében?

A színvonalasan, távlatosan gazdálkodó, de megfelelő értékű fedezettel nem rendelkező vállalkozások hitelezését teszi lehetővé, ha igénybe vesszük az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) közreműködését. Az Alapítvány kezességvállalása jelentős segítség azon vállalkozások számára, amelyek áttekinthetően és jövedelmezően gazdálkodnak, de rendelkezésre álló eszközeik, vagyonuk fedezeti oldalról nem teszi lehetővé a bővülésükhöz, növekedésükhöz szükséges mértékű banki finanszírozást. Különösen fontos a „fedezetképeséget” erősítő alapítványi szerepvállalás ahhoz a gyakorlatunkhoz kapcsolódva, amely a vállalati cash-flow elemzése alapján dönti el a hitelezhetőséget.

A jövőt illetően milyen banki elképzelések fogalmazódnak meg az agrárszektor kiszolgálásában?

A Bank keresi a lehetőségét, hogy vonzóbb és hatékonyabb pénzügyi megoldásokat, finanszírozási lehetőségeket kínáljon fel a vállalkozásoknak. Értelemszerűen folyamatosan vizsgáljuk, hogy milyen új termékeket, pénzügyi konstrukciókat vezessünk be, amelyek esetében ugyancsak számítunk az alapítványi kezességvállalás bevonására. E tevékenységünk során – figyelemmel a hazai agrárszektor lehetőségeire és megoldandó problémáira – megkülönböztetett fontosságot tulajdonítunk olyan kérdések mérlegelésének, mint az élelmiszertermelés hatékonyságának és jövedelmezőségének javítása, az innovációs tevékenység serkentése, a klímaváltozás hatásaihoz való igazodás, az agrárvállalkozói kör generációváltásának előmozdítása.

Változik a jövedéki szabályozás: csökkennek az adminisztrációs terhek

A 2017-ben hatályba lépő módosított jövedéki törvény új bortermelői státus alkalmazását teszi lehetővé. Az uniós jogyagnak megfelelően ugyanis az 1000 hektoliter alatti bortermelők esetében Magyarországon is bevezetésre kerül a kisüzemi bortermelő fogalma. Várhatóan 6000 borász kerülhet be ebbe a körbe. Az adminisztrációs terhek jelentős mérséklődését jelenti, hogy a három év átlagában 1000 hektoliternél kevesebb saját vagy vásárolt szőlőből bort elő állító pincészetek 2017 januárjától egyszerűsített adóraktári engedély nélkül is végezhetnek borászati

tevékenységet. Ez utóbbinak az is feltétele, hogy szőlő, valamint sűrített szőlőmust és finomított szőlőmust sűrítmeny kivételével egyéb borászati terméket nem vásárolhatnak a kisüzemi bortermelők. Az új jövedéki szabályozás általában is csökkenti az adminisztratív terheket. A termelőknek a jövő évi július 31-ei készlet és értékesítési jelentést már csak a hegybíró részére kell benyújtaniuk. Így a borászatok számára e tekintetben megvalósul az egyablakos ügyintézés. Minden jövedéki jellegű adatot egy ügymenetben kell a hatóság számára eljuttatniuk.

A tenyésznyúl-tartás támogatása

Az 54/2014. (IV.29.) VM rendelet alapján a tenyésznyulat tenyésztésbe állító állattartók – figyelemmel a rendeletben szabályozott jogosultsági feltételekre – vissza nem térítendő mezőgazdasági csekély összegű támogatást vehetnek igénybe. A támogatás mértéke egy támogatási időszakban (a januári kérelmezés esetében a tárgyévvel megelőző év július 1. és december 31. közötti időszak, a júliusi kérelmezés esetében a tárgyév január 1. és június 30. közötti időszak) tenyésztésbe állított tenyésznyulanként 2000 forint. Most 2016. július 1-jétől lehetett támogatási kérelmeket benyújtani. Az így igénybe venni kívánt de minimis támogatással együtt az állattartó és a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozás részére rendelkezésre álló csekély összegű támogatási keretet nem lépje túl.

A hazai kisvállalkozások, így az agrárvállalkozások számára is nehézséget jelent, hogy nem rendelkeznek megfelelő tőkével, illetve pályázatok esetében a szükséges önrésszel.

A Vidékfejlesztési Program pályázati kiírásai esetében is, a támogatott fejlesztési projekt megvalósításához általában hitel vesznek fel a vállalkozók, amelyek igénybevételét az **Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességgel** tudja segíteni. A pályázatok megvalósításához az elnyert támogatási összeg felül többnyire támogatás-előfinanszírozási hitel, beruházási hitel, a működtetési szakaszban pedig forgóeszközhitel igénybevétele válhat szükségessé, amelyekhez egyaránt kapcsolódhat az alapítvány készfizető kezességvállalása. A Vidékfejlesztési Program projektjeinek a pályázati és banki támogatásra kiterjedő, azok teljes körű finanszírozása érdekében konzultációs lehetőséget és egyedi kedvezményeket biztosít az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány. **Érdeklődni lehet a 06 80 203 760-as zöldszámon, vagy a konzultacio@avhga.hu e-mail címen.**

Fókuszban a mikrovállalkozások finanszírozása

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) legfőképp az agráriumban működő kisebb vállalkozásokat támogatja kedvezményes készfizető kezességgel. Az AVHGA portfóliójának közel 85 százalékát teszik ki a mikrovállalkozások, ezen belül is egyre nagyobb arányban jelennek meg az őstermelők, családi gazdálkodók. A hitelképesség felmérése az agráriumban működő előbb felsorolt gazdálkodási formák, valamint az egyéni vállalkozók (SZJA bevalást készítő vállalkozások) esetén nehézségeket okoz. Amíg a társas vállalkozások gazdálkodásáról többnyire széleskörű, naprakész és pontos adatok állnak rendelkezésre, addig az előbbi működési formák esetén az adóminősítés bázisa a néhány adatot alapuló személyi jövedelemadó bevallás. A méretükből és

egyszerűsített nyilvántartási rendszerükből adódóan banki szempontból csak nehezebben értékelhető hitelkérelmek esetében különösen nagy szükség van az alapítványi szerepvállalásra.

Az alapítvány számára a mezőgazdasági vállalkozások, ezen belül az őstermelők, családi gazdálkodók, egyéni vállalkozók alkotta szegmens kiszolgálása kiemelt cél, ezért e körben a fenti sajátosságokat az adóminősítés során is figyelembe veszi. Ez – a gazdálkodási adatok mellett – a vállalkozásról rendelkezésre álló egyéb információk mérlegelését jelenti, így az eredetinel kedvezőbb adóminősítést kaphatnak. Az alapítványi kezességvállalás révén azon vállalkozók számára is elérhetővé válik a banki finanszírozás, akik tisztán piaci logika szerint nem lettek volna hitelképesek.

Bérelt földeken

A termelőszövetkezetek megszűnését, átalakulását, illetve a kárpótlást követően a tagság túlnyomó többsége a frissen tulajdonába került földdel új kihívással nézett szembe. A legtöbb esetben haszonbérbe adták földjeiket. Ilyen, kizárólag bérelt területeken gazdálkodik a Jászapáti Jász-Agro Kft., Antal László ügyvezetővel beszélgettünk.

Törvényi kötelezettségek és gazdasági szükség-szerűség is indokolta, hogy az egykori termelőszövetkezet jogutódjaként működő Jászapáti 2000 Mezőgazdasági Zrt. tulajdonosként alapítson egy elsősorban növénytermesztést folytató kft.-t. Így jött létre a Jász-Agro Kft. Azóta - bár külön tevékenykedve - ezer szállal kötődik egymáshoz a két szervezet.

- Induláskor 1800 hektár, kizárólag magánszemélyektől bérelt területen gazdálkodtunk, ami mostanra már 1430 hektárra csökkent - mutatja be a vállalkozást Antal László, a Jász-Agro Kft. ügyvezetője. - A csökkenés oka jó részét a területek magáncélú kivitele volt, lejártak a haszonbérleti szerződések, és a tulajdonosok egy elenyésző köre úgy döntött, hogy inkább maguk művelik meg a területeiket. Amint a számok mutatják, összességében nem csökkent jelentősen a termőterület, a haszonbérleti szerződéseket azok lejártakor jó részt sikerült meghosszabbítani. Általában öt évre kötöttünk szerződéseket, és ahol a jogszabályok engedték,

tíz-húsz évre is kiterjesztettük. A hosszú távú haszonbérleti szerződésekkel biztosítva van a gazdálkodás jövője. A növénytermesztésen kívül állattenyésztést is folytat a társaság. 300 anyajuhot és azok szaporulatát tartjuk. Bár nem származik ebből komoly jövedelem, inkább a hagyományok őrzése és a helyi munkalehetőségek megtartása miatt fontos ez az ágazat számunkra. Ilyen például a saját tulajdonú pulykatelepünk, ahol évi 3-4 turnust nevelünk fel: előneveltként vásároljuk, aztán felneveljük, és hízópulykaként értékesítjük.

Amint az előzőekből is kiderül, a jövedelem szinte teljesen a növénytermesztésből származik, de e mellett fontos, hogy - a munkahelyek megtartása érdekében - olyan ágazatokat is életben tartunk, amelyek bár kevésbé jövedelmezőek, de nem is jelentenek ráfizetést. 2015-ben 831 millió forint volt az árbevételünk, mivel mezőgazdasági tevékenységet folytatunk, fontos kiegészítője a bevételnek a támogatás, ami 125 millió forintot tett ki. Mindent összevetve az időjárás és a piaci hatások miatt viszonylag kevés, 11 millió forint adózás előtti eredményt értünk el, az adózott eredmény 9,4 millió forint volt. Ebben az üzemmódban ez az eredmény javítható, de a környezeti és a piaci hatások figyelembe vételével a jelenlegit is megfelelőnek mondhatjuk.

A támogatásokról szólva, a pályázati lehetőségek kihasználásáról is kérdeztük az ügyvezetőt, aki a következőket mondta:

- A gépeink egy részét kicseréltük. Az elmúlt időszakban a kertészeti gépekkel kapcsolatos pályázatokon indultunk. Ennek keretében egy John Deere traktort vásároltunk, valamint két műtrágyaszórót és egy komplex talajművelő gépet. Ezek összértéke mintegy 40 millió forint, amiből 16 millió forint a támogatás értéke. A két állattenyésztő telepünkön kiegészítő gépek vannak, főként régebbi, hagyományos erőgépek.

Kezdetben sem gépparkja, sem finanszírozási lehetősége nem volt a kft.-nek. Nyilván a tulajdonos részvénytársasággal együttműködve oldották meg a feladatokat. Hogyan alakult ez a kapcsolat?

- Gyakorlatilag a teljes termelést a tulajdonos Jászapáti 2000 Mezőgazdasági Zrt. finanszírozta, ami azért is indokolt volt, mert a szolgáltatások jelentős részét a részvénytársaság látta és látja el a sa-

ját gépparkjával. Ez is adta magát, hiszen mindkét szervezet területei szinte azonos térségben vannak, ésszerű, hogy tőlük rendeltük meg a gépi és egyéb kiegészítő munkát. 2013-ra azonban felmerült, hogy ez a finanszírozás komoly terhet jelent a Jászapáti 2000 Zrt. számára, ezért úgy döntöttünk, hogy némileg tehermentesítés céljából más finanszírozási formát keresünk. Ebben nagy segítséget jelentett, hogy a Budapest Bank megkeresett bennünket az ajánlatával. A bank kezdeményezése részben a részvénytársaságon keresztül, részben a vállalkozásunkhoz érkezett, ugyanakkor a velünk kapcsolatban álló termelők nagy része is korábbról jó viszonyban állt a pénzügyekkel. Így ésszerű választás volt, hogy a részvénytársasággal kialakult már meglévő kapcsolat részben fenntartva, részben tovább fejlesztve a Budapest Bank által felkínált finanszírozási lehetőséget vegyük igénybe. Mint minden más hitel esetében, most is sokat segített az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége a hitelfedezet biztosításában. A keretszerződés értelmében a gazdálkodó - így a mi vállalkozásunk is - hitelt kap, amit a bank a részvénytársaságnak fizet ki, s a részvénytársaság ebből finanszírozza a szolgáltatásokat. Így a részvénytársaság megszabadul a termelés hitelezésének terheitől, amit egyéb hitelek felszabadítására, illetve más fejlesztési célokra fordíthat. Összességében elégedettek vagyunk a pénzügyi finanszírozás ilyen megoldásával, ez nem csak a Jász-Agro Kft. tapasztalata, hanem az integrációban részt vevő más termelőktől is ezt hallani. A rendszer rugalmasságát elismerve, másik oldalon nehezményezzük, hogy több dokumentációval, nagyobb adminisztrációval jár, de mindenben alkalmazkodunk a banki szabályokhoz.

A bérelt területek elhelyezkedése mennyiben befolyásolja a gazdálkodást?

- Mivel magánszemélyektől bérelt területen tevékenykedünk, négy-öt település határában, több tagban, kisebb-nagyobb táblákban található a földterület, ami azon túl, hogy megnehezíti a munkaszervezést, növeli a költségeket is, de nem utasítunk vissza semmilyen bérleti ajánlatot, legyen az bármekkora terület. Jól mutatja ezt a problémát, hogy a földjeink 40-50 kilométer átmérőjű körben helyezkednek el. A kisebb táblákon bizony nehéz a korszerű gépekkel dolgozni, de ezt sok esetben ellensúlyozzák a részvénytársaság földjeihez közeli, vagy éppen szomszédos tábláink, amikor egy kivonulással mindkét területen elvégezhető a munka. Fő növényeink az őszi kalászosok, tavaszi kalászosok, kukorica, repce, napraforgó. Kisebb területen termelünk kertészeti növényeket is, elsősorban paradicsomot, zöldborsót. Mivel nincs öntözött területünk, ez a tény alapjaiban behatárolja a szántóföldi kertészetet, korlátozott mennyiségben és csak rövid tenyészidejű fajtákat termelhetünk, hogy elkerüljük a nyári aszály hatásait.

Miként tervezik a jövőt, szinten tartásra törekse-nek, vagy növelik a termelést?

- Semmiképpen sem a szinten tartás a cél, hiszen az a fejlődés megállítását jelentené. Elsősorban a technológia fejlesztése a fő célunk, ezen belül fontosnak tartjuk a műszaki fejlesztést. A pályázati lehetőségek figyelembevételével megpróbáljuk a gépesítés színvonalát emelni. Az sem árt, ha saját gépeink is vannak, ami által javíthatjuk a gazdálkodás eredményességét, és növelhetjük a mozgásterünket. Másik lehetőség a korszerű, nagy hozamú vetőmagok használata. A hagyományos termelési szerkezeten nem nagyon tudunk változtatni, új tevékenységet nem kezdünk. Maradunk a klasszikus növénytermesztésnél, amit kiegészítenénk a kertészeti növények, zöldborsó, paradicsom, esetleg zöldbab arányának növelésével. Ezeket szeretnénk jobban, magasabb színvonalon kivitelezni.

„Mint minden más hitel esetében, most is sokat segített az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége a hitelfedezet biztosításában.”
Antal László

A 2016. évi tanyafejlesztési program

A 30/2016. (IV. 29.) FM rendelet alapján az idei tanyafejlesztési programra összesen 720 millió forintos támogatás áll rendelkezésre. A tanyán élők három célterületre pályázhatnak:

- 1) A települési és térségi fejlesztések támogatása, amelyre 200 millió forintos támogatási keretösszeg áll rendelkezésre.
- 2) A tanyagazdaságok indításának és fejlesztésének támogatása, amelyhez 400 millió forintos támogatás kapcsolódik.
- 3) A tanyák lakóépületeinek felújítása, valamint a lakó- és vagyonbiztonságot szolgáló egyéni fejlesztések segítése, amelyhez 120 millió forintos támogatási keretösszeg került hozzárendelésre. Figyelemmel kell lenni arra, hogy

a tanyafejlesztési programban nem lehet pályázni külterületi utak fejlesztésére, útkarbantartó gépek vásárlására, valamint villany-, víz- és szennyvízberuházások támogatására, mert ezek a célok a Vidékfejlesztési Program keretében támogathatók.

Az érintett gazdálkodók a tanyagazdaságok indításának és fejlesztésének támogatására maximum 3 millió forintot pályázhatnak, általában 75 százalékos támogatási hányaddal.

A 40 év alatti fiatal gazdák esetében a támogatottsági szint 90 százalékos is lehet. A tanyák lakóépületeinek felújítására, valamint lakó- és vagyonbiztonságot szolgáló egyéni fejlesztésekre legfeljebb 4 millió forintos támogatást lehet elnyerni, 75 százalékos támogatottsági szinttel.

A pályázatok benyújtására 2016. július 8-tól van lehetőség. A pályázatokat a forrás kimerüléséig vagy 2016. augusztus 8-ig fogadják be. A tanyafejlesztési program részletes pályázati feltételei a Herman Ottó Intézet honlapján érhetők el.

Embargókar-enyhítés

Oroszország 2014 augusztusában függesztette fel - válaszul az ukrajnai beavatkozása miatt bevezetett nyugati szankciókra -, bizonyos Európai Unióból származó termékek, többek között a gyümölcs- és zöldségfélék bevitelét. E tilalmat 2016 januárjában Törökországra is kiterjesztette. Mivel Törökország nagy mennyiségben szállított gyümölcs- és zöldségfélét Oroszországba, jelenleg is fennáll annak veszélye, hogy a török vállalkozások termékeiket az Unió vagy harmadik országok piacaira irányítják át, ahol versenyhelyzetbe kerülnek uniós termékekkel. A tilalom és az ebből fakadó jelentős árcsökkenés miatt féltő, hogy súlyos piaci zavarok keletkeznek. Ezért mindaddig, amíg az oroszországi tilalom érvényben marad, az Európai Unió célzott intézkedésekkel próbál enyhíteni az érintett gazdálkodók helyzetén.

Ennek megfelelően 2016. július 1-jétől ismét pályázhatnak a hazai zöldség- és gyümölcsstermelők az orosz embargó okozta károk enyhítésére létrehozott uniós támogatásra. A kérelmeket a piacról történő árukivonás (ingyenes szétoztás, állatokkal történő feletetés, térítésmentes kiosztás, biogáz-előállítás), be nem takarítás (denaturálás, talajba történő bedolgozás), valamint zöldsüret céljából lehet beadni, elsősorban paradicsomra, sárgarépára, káposztára, paprikára, karfiolra, brokkolira, uborkára, gombákra, almára, körtére, bogyós és csonthéjas gyümölcsökre vonatkozóan. A támogatást az elismert termelői szervezethez tartozó gazdák vehetik igénybe, továbbá azok a termelők szervezethez nem tartozó kertészek, akik regisztrálják magukat az Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**
A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Szárítók, tárolók, tisztítók támogatása

A Vidékfejlesztési Program keretében pályázható a „Kisméretű terménytároló, -szárító és -tisztító építése, korszerűsítése” című kiírás. A konstrukció célja a mezőgazdaság versenyképességének erősítése a megtermelt szántóföldi termények tárolási és szárítási kapacitásainak fejlesztésével, és azok működési hatékonyságának javításával. Ennek megfelelően, kiemelt cél a tárolók műszaki színvonalának emelése, illetve a betárolt termények hosszú távú tárolását elősegítő technológiák fejlesztése. A rendelkezésre álló támogatási keret összesen 19,68 milliárd forint.

Támogatható tevékenységek:

- A) Célterület: kisméretű terménytárolók, terménytisztítók és terményszárítók létesítése.
- Terményszárító létesítése (például mobil és folyamatos üzemű szárítóberendezések, vetőmagszárítók, egyéb eszközök és berendezések beszerzése).
  - Maximum 5000 tonna termény tárolásához szükséges terménytároló- kapacitás létesítése. Új terménytároló kialakítása csak abban az esetben támogatható, amennyiben a támogatást igénylő még egyáltalán nem rendelkezik terménytárolóval.
  - Univerzális magtisztítók, elő- és utótisztítók létesítése.
- B) Célterület: kisméretű terménytárolók, terménytisztítók és terményszárítók energiahatékonyságának javítása, megújuló energia felhasználására irányuló technológiák alkalmazása.

Borászatok támogatása

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdették a „Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása” című kiírást. A konstrukció célja hogy lehetőséget biztosítson a mezőgazdasági termelőnek minősülő, továbbá a nem mezőgazdasági termelőnek minősülő, de legfeljebb mikro-, illetve kisvállalkozás méretű borászati üzemek számára borászati gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez, meglévő technológia vagy gépek korszerűsítéséhez, illetve építéssel járó fejlesztési beruházásokhoz. A beruházás célja lehet kifejezetten az energia-, és más erőforrás-felhasználás hatékonyságának növelése, illetve megújuló energiaforrás alkalmazása. A rendelkezésre álló támogatási keret összesen 40 milliárd forint. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege maximum 200 millió forint lehet. A támogatás mértéke az elszámolható költségek legfeljebb 50 százaléka, kivéve a Közép-Magyarország régiót, ahol maximum 40 százaléka. A pályázók 2016. szeptember 12. és 2018. szeptember 11. között adhatják be támogatási kérelmeiket. Elsőként a 2016. november 11. határnapig benyújtott projektek kerülnek együttesen elbírálásra.

A támogatást igénylők mezőgazdasági termelők és konzorciumaik lehetnek. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege egyéni projekt esetén maximum 100, kollektív projekt esetén maximum 300 millió forint lehet. A támogatás mértéke az elszámolható költségek legfeljebb 50 százaléka, kivéve a Közép-Magyarország régiót, ahol maximum 40 százaléka. A kollektív projektek, illetve a fiatal mezőgazdasági termelők esetében további 10-10 százalékpontos támogatás vehető igénybe. A pályázók 2016. augusztus 5. és 2018. augusztus 6. között adhatják be támogatási kérelmeiket. Elsőként a 2016. október 5. határnapig benyújtott projektek kerülnek együttesen elbírálásra.

Nem termelő beruházások támogatása

A Vidékfejlesztési Programban pályázhatók az „Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások” és a „Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése” című kiírások. Az első konstrukció célja, hogy a mezőgazdasági tevékenység minél eredményesebben járuljon hozzá az ökoszisztéma egyensúlyának megteremtéséhez. A rendelkezésre álló támogatási keret összesen 3,51 milliárd forint. A második konstrukció célja a területi vízvisszatartás elősegítése, illetve a felszíni és a felszín alatti víztesteket érő terhelések, szennyezések csökkentése, megakadályozása. A rendelkezésre álló támogatási keret egymilliárd forint. A támogatást igénylők mindkét pályázat esetében az aktív mezőgazdasági termelők lehetnek.

Támogatható tevékenységek és vissza nem térítendő területalapú támogatás mértéke:

- 1) Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások esetén:
  - Tartós zöldugár létesítése szántóterületeken (400 eurónak megfelelő forint összeg/ha)
  - Gyeptelepítés (400 eurónak megfelelő forint összeg/ha)
  - Sövény telepítése mezőgazdasági táblák szegélyein (400 eurónak megfelelő forint összeg/100 folyóméter)
  - Méhlegelő növénykultúra létesítése szántóterületeken (400 eurónak megfelelő forint összeg/ha)
- 2) Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése esetén:
  - Partmenti vízvédelmi pufferzóna kialakítása, fejlesztése (400 eurónak megfelelő forintösszeg/ha)
  - Vizes élőhelyek kialakítása (300 eurónak megfelelő forintösszeg/ha)

A támogatási kérelmek benyújtására 2016. július 11-től 2018. július 11-ig van lehetőség. Először a 2016. augusztus 9-ig benyújtásra került projektek együttesen kerülnek elbírálásra.

A Vidékfejlesztési Program további, már megjelent és még pályázható aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése- üveg- és fóliaházak létesítése, energiahatékonyságának növelése geotermikus energia felhasználásának lehetőségével
- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény-termesztés
- Állattartó telepek korszerűsítése
- Juh- és kecsketartó telepek korszerűsítése
- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyságának elősegítése a feldolgozásban
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Az állattenyésztési ágazat fejlesztése - trágyatárolók építése
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése
- Ritka és veszélyeztetett növényfajták genetikai erőforrásainak és mikroorganizmusok ex situ megőrzése
- Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítására nyújtandó támogatások
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken
- Egyedi szennyvízkezelés

A Vidékfejlesztési Program közeljövőben várható pályázati kiírásai

- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése, fejlesztése
- Kis gazdasági szereplők között létrehozott együttműködések, beleértve a turisztikai együttműködések
- Az agrár-innovációs operatív csoportok innovatív projektjeinek megvalósításához szükséges beruházások megvalósítása
- A fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás
- Együttműködések támogatása a rövid ellátási láncok és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért

A Vidékfejlesztési Program sikere a garanciavállaláson is múlik

A Vidékfejlesztési Program (VP) kiemelt ágazatai közé tartozik az állattenyésztés, a kertészet és az élelmiszeripar, ezen belül is elsősorban a kisvállalkozásokat, kisgazdaságokat juttatná forráshoz a program.

A VP fő célkitűzései az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány számára is alapvető fontossággal bírnak, hiszen ezek a célok az alapítvány értékrendjével és alapító okiratával is megegyeznek, és az említett fókuszterületeken több ezer gazdálkodó jutott már hitelhez alapítványi segítséggel.

A közvetlen támogatásokkal szemben a vidékfejlesztési konstrukciók esetében általában nem egységszerű támogatást kapnak a cégek, hanem a beruházás elszámolható költségeinek 40, 50, 60 százalékát nyerhetik el támogatásként, a fennmaradó összeget viszont a nyertesnek kell biztosítania.

Az alapítvány egyik fő célja, hogy azok a pályázók, akik elnyerik a támogatást, meg is tudják valósítani elképzeléseiket, a tervezett projektek sikeresen lezáruljanak, és azok fenntartása is eredményes legyen. Ez nagyban függ attól, hogy a pályázatok nyertesei megfelelő időben és mértékben hozzájutnak-e a támogatást kiegészítő banki finanszírozási forrásokhoz.

Előfordulhat, hogy a vállalkozás önerőből teremti elő a szóban forgó forrásokat, de rendszerint banki forrás bevonására van szükség. A pályázat megvalósítási szakaszában jelentős szerepet kaphat az AVHGA kezesség nyújtása a kapcsolódó beruházások finanszírozásában, vagy az ÁFA-előfinanszírozás terén, akárcsak később, a működtetés során felmerülő forgóeszköz-finanszírozásban.

A Vidékfejlesztési Program támogatási forrásainak eredményes felhasználása jelentős szerepet játszik az agrárvállalkozások hosszú távú versenyképességének javításában, a kitűzött célok megvalósításában azonban elengedhetetlen a pénzügyi szektor konstruktív közreműködése.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Sullay Viktória | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600. Vác Nádas utca 8., felelős vezető: Lakatos Viktor